

Laus Librorum

Az esztergomi Bibliothecába került
a prímási magánkönyvtár első egysége

Erdő Péter bíboros úr novemberben látogatta meg az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárat avval a szándékkal, hogy értékes könyvgyűjteménye első részletét az intézménynek ajándékozza. Több évtizedes bibliofil érdeklődés eredményeként jöhetett létre a gazdag magángyűjtemény – Bibliotheca privata Petri Card. Erdő –, melynek tételei muzeális kötetek, tematikájuk változatos, de főként a teológia, az egyházjog és a magyar nyelvű prédikációirodalom köréből kerülnek ki.

A könyvtári állomány így jelentős régi könyves különgyűjteménnyel bővült, melynek legértékesebb darabjai között ősnymtatványok, antikvák (1500 és 1600 közötti nyomtatványok) és az ún. régi magyar könyvtár kötetei találhatók. Egy részük olyan kiadás, mely eddig nem volt megtalálható a könyvtár kötetei között vagy hiányos formában állt rendelkezésre. A legrégebbi kötet, az 1481-ből származó, Szent Lipót kultuszához köthető ősnymtatvány – mely magyar vonatkozásokat is tartalmaz – egyedüli Magyarországon.

A kódextöredékbe kötött tételekre külön azonosítás vár, a kéziratos bejegyzések a possessor-gyűjtemény számára jelenthetnek értékes adatokat. Az egykori tulajdonosokon keresztül nemcsak a „könyvek sorsa” rajzolódik ki, de bizonyos esetekben a művelődéstörténet gazdag – magyar és európai – vonatkozásaira is választ kapunk.

A török hódoltság területein megsemmisült az addig virágzó, középkori könyvkultúra, ezért minden, ezekből az időkől származó, különösen a magyar vonatkozásokkal bíró kötet jelentősége tágabb értelemben is felbecsülhetetlen.

A bíborosi magánkönyvtár darabjai a Bibliotheca online katalógusában (www.bibliotheca.hu) kereshetők lesznek, és fizikailag külön elhelyezést kapnak, mint az állomány több fontos különgyűjteménye: a Fugger-, Majer- és Batthyány-gyűjtemény. Kutathatóságukat szabályozott feltételek mellett biztosítjuk. A kötetek címlapja, kötése – ha nincs állományvédelmi akadály, akkor teljes egésze – a katalógusban is látható módon kerül digitalizálásra.

Az ajándékozás révén a Bibliotheca régikönyves állományának jelentős gazdagodása a korábbi évszázadok főpapi hagyományait idézi: Lippay György (1600–1666), Szelepcsényi György (1595–1685), Esterházy Imre (1663–1745), Batthyány József (1727–1799) esztergomi érsekek gyűjteményét ma is őrizzük, szándékuk a gyarapításon kívül a teljesebb hozzáférhetőség és a nyilvánosság gondolatával kapcsolódott össze. A mostani adományozás – mely akár csak összértékét tekintve rendkívüli jelentőségű –, ezen hagyományok méltó, 21. századi folytatása.

SZALAI KATALIN

Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár

